

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:		v upravnishtvu prejemani:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
 Šredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izredni nedeje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petič vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnishtvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.
 Na plamena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
 „Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 30—
pol leta	13—	pol leta	11—
četrt leta	6-50	četrt leta	5-50
na mesec	2-30	na mesec	1-90

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
 Upravnishtvu (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 88.

Današnje volitve.

V kmečkih občinah na Kranjskem divja danes najhujši volilni boj. Silni moralni udarec, ki ga je dobila klerikalna stranka pri volitvi iz splošne kurije, jo je tako hudo zadel, da je za današnji dan napela najskrajnejše sile. Pomagal ji je kolektor. Tik pred volilnim dnevom dva praznika. To nekaj zaleže. Poročila z dežele nam tudi naznanjajo, da so duhovniki izrabili to priliko kar so mogli dobro in agitirali na vso moč. Nič niso skrivali, da je njih namen izbrisati madež, ki ga je zadobila klerikalna stranka pri volitvi iz splošne kurije. Brez ovinkov so ponekod celo s prižnic naznanjali: če ne dosežemo takega uspeha, da bo naš poraz v splošni kuriji zasenčen, potem je našemu gospodstvu na Kranjskem udarila zadnja ura.

Kar ima klerikalna stranka sredstev in ljudi, vse je zastavila v današnji volilni boj. Bomo videli, v kakšni meri bo strahovanje s peklom in s hudicem, z zadnjo popotnico in gospodarskim ter socialnim preganjanjem zadušil glas vesti kmečkega ljudstva.

Zakaj tako, kakor v splošni kuriji, je tudi v kmečkih občinah. Zaman taje klerikalci, kar je vsakemu vidno, da je duh novega časa nalomil verige, v katere je klerikalizem ves narod okoval. Mogočno je hrepenenje po boljših življenjskih razmerah in misel, da se javne razmere urede pravično in pošteno, je tako jaka, da podira tudi najstarejše tradicije. Kam je prišla nekdanja neomejena veljava duhovščine, pričajo v zadostni meri glasovi, ki so bili oddani pri volitvi iz splošne kurije. 31.000 protiklerikalnih glasov, samo še 50.000 klerikalnih glasov, v številki 2000 liberalnokočevskih. »Za obupat« je vzdihnil tehant Lavrenčič, ko je izvedel izid v splošni kuriji.

Da, tudi v kmečkih občinah je iz ljudskih src izginilo zaupanje v klerikalno stranko. Nihče ne taji, da imajo klerikalci v tej kuriji, kjer so zbrani najkonservativnejši sloji prebivalstva, mogočno zaslobo. Ali zaupanje so tudi tod izgubili. Klerikalci so se s svojim početjem sami

izruvali iz ljudskih src. Kar instinktivno slutijo ljudje, da je vse nesreča, kar store klerikalci, da je vse grdo in nepošteno, kar klerikalci hvallijo, da stori najbolje, kdor se vsemu upre in zoperstavi, kar prihaja od klerikalne strani. V Italiji je razširjena vraža, da imajo gotovi ljudje zlo oko, mal' oocchio, da se s pogledom prinesejo in store nesrečo. Kdor posluša naše ljudi, dobi vtisk, da je ravno taka nezaupnost zavladala proti klerikalcem. V tisoč varijacijah se sliši med ljudmi: Kar prihaja od klerikalcev, prinese nesrečo in dela škodo vsemu, kar je zdravo in koristno. To je sad, ki so ga vsadili klerikalci sami s tem, da so prelomili vse prisege in obljube, da so pogazili pravico in poštenje in prevarili ves narod. Ubili so sami zaupanje, ki so si ga pridobili z dolgoletno agitacijo, ubili so se s tem, da so se izkazali nevedne vsakega zaupanja.

Naj bo izid današnje volitve v kmečkih občinah kakršenkoli, izraz ljudskega zaupanja ne bo, nego samo izraz duhovske oblasti nad ljudsko voljo in merilo, koliko moč ima duhovščina nad boljšim spoznanjem ljudstva. Saj vendar vsi vemo, kako je na deželi. Kdor se upa kljubovati mogočnemu in vplivnemu duhovniku ter se izpostaviti njegovi največkrat veliki maščevalnosti, ta stori to pač le, če je glas njegove vesti in njegovega razuma tako močan, da ga ne more zadušiti nobena moč, drugi pa raje uklonijo glavo in se udado samo zaradi ljubege miru.

Izid današnjih volitev nam bo pokazal, koliko volilcev je v deželi Kranjski, ki se ne dajo uogniti, ker jim pravi vest, da bi s tem storili greh in škodo sebi in narodu. Pokazal pa ne bo koliko je mož, ki stoji iz prepričanja na klerikalni strani. Tudi v kmečkih občinah je tako, da bi ljudje večinoma radi in z veseljem glasovali proti klerikalcem, a se boje duhovnika. Kar bodo dobili klerikalni kandidati glasov, bodo iz večine izsiljeni in ne bodo izraz ljudske volje, še manje ljudskega zaupanja. Zaupanje ljudstva so klerikalci zapravili, zaslužili ga itak niso nikdar.

sumnem društvu čisto navadno potvorjeni in da z lepimi številkami prikrivata resnični položaj najzanimivejšega gospodarstva in splošne preadolženosti. Prepričan je bil, da bi ga ljudstvo kamenjalo, čim bi izvedelo, kako slabo stoji posojilnica in konsumno društvo in da sta oba zavoda na robu prepada. Bojazen pred črno bodočnostjo mu je rodila v srcu misel, da bi bilo najbolje, če se odtegne onim strašnim posledicam, ki bi jih ustvaril polom pri posojilnici in konsumnem društvu.

Ravnokotno skrajno neprijetno misel mu je pa vzbujala grožnja njegovega župnika, da bode pri knezoškofijskem ordinarijatu zahteval njegovo premostitev iz Orehovlje, češ, da je s sodno poravnavo provzročil vseobče pohujšanje. Uverjen je bil pa, da bode dr. Podpečnik, ako obvesti ordinarijat o vsebini sodne poravnave in če zahteva vsled te poravnave njegovo premostitev, to tudi dosegel in da jo bode v kratkem, toda ne posebno slavno moral pobrati iz Orehovlje.

Mlademu kaplanu se je pa končno tožilo tudi po njegovi Reziki, ki mu je znala tako lepo sladiti življenje in ki mu je tudi zvesto stala na strani, ko je prišel v zadrego. Spomnil se je njenega vabila, da naj pride za njo v Ameriko, ker ga bodo ameriškanski rojaki kot misijonarja sprejeli z odprtimi rokami. Premišljeval je to vabilo mlade deklice in čim bolj je

Afera poslanca Wastiana.

V sobotnih večernih izdajah graških listov je priobčil državni in deželni poslanec Wastian izjavo, v kateri pravi: »V zadnjem času se širijo o meni različne vesti, ki me žalijo na časti. Pravi se, da je graško državno pravdnishtvu uvedlo vsled ovadbe neke graške knjigotržnice proti meni kazensko preiskavo zaradi tatvine knjig. Ker sem bil bolan, nisem mogel takoj temeljito zasledovati te same po sebi nevzdržljive obdolžitve. Poleg tega nisem bil o tej ovadbi oficijelno sploh obveščen in sem zvedel za podrobnosti še le tedaj, ko je državna oblast ovadbo brez vsega dejala na stran. Jaz seveda nisem nikoli tajil, da sem kot dolgoletni odjemalec večkrat vzel v dotični knjigotržnici knjige in jih tudi obdržal, ker sem mislil, da se mi je dotične knjige itak zaračunalo. Ta malenkost je služila za podlago ovadbe. Ker je pa bilo ljudem, ki iščejo senzacij, to premalo, se širijo sedaj vesti o meni, da sem kradel pri Südmarki in da sem imel opraviti spolno z otroci. Ker se mi ni doslej posrečilo nobenega teh obrekovalcev prijeti, sem se zatekel v javnost in izjavil, da bom vsakogar, kdor bi me na ta ali drugačen način žalil, tožil.« Tako torej Wastian!

Znano je, da spada Wastian kot politik in vodja Südmärke med najbolj srđite sovražnike Slovencev, a vendar tudi njemu nočemo osebno delati krivice in zato smo njegovo izjavo dobesedno priobčili. Reči pa moramo, da to njegovo pojasnilo ne zadostuje. Pred vsem pogrešamo v njem naznanila, da bo Wastian iskal zadoščenja od tistega knjigotržca, ki ga je ovadil. V podučeniških nemških krogih se zatrjuje, da je graška policijska oblast podala že v torek dne 11. novembra 1913 proti Wastianu ovadbo zaradi tatvine na državno pravdnishtvu. Dotična knjigotržnica, ki je podala ovadbo, se je gotovo dobro premislila, predno se je obrnila na policijo in policija je gotovo tudi dobro preudarila, predno je stvar izročila državnemu pravdnishtvu, saj je vendar šlo za osebo v nemškem taboru uglednega moža, poslanca in predsednika Südmärke. Stvar je tem

resnejša, ker Wastian na kako zadoščenje očitvidno niti ne misli. Če je res nedolžen, kakor zatrjuje, potem še pač velečudno, da ne toži dotičnega knjigotržca zaradi obrekovanja. Poslanec in predsednik Südmärke pa ne išče zadoščenja, če je bil krivično ovaden policiji in po tej državnemu pravdnishtvu zaradi navadne tatvine, to je več kakor čudno. Stvar dobi seveda hitro drugo lice, če se čuje, kaj govore nemški krogi o tem, da Wastian ne išče zadoščenja. Pravijo namreč, da je Wastian kakih osem dni po ovadbi na živcih obolel, da se je ognil njemu posvečeni seji Südmärke in da je med to boleznijo iskal pomoči pri raznih vplivnih osebah. Pravijo, da je najprej prosil poslanca Einspinnerja, naj zanj posreduje, a da je Einspinner to odklonil. Potem pa da so bile različne mariborske in graške veličine na delu, da dosežejo aranžma s prizadeto knjigotrško tvrdko ter izposlušajo ustavitev sodnega postopanja, kar se jim je tudi posrečilo. Dalje, da so mariborski nemškonnacionalni vodilni krogi sestavili posebno desetčlansko komisijo, ki Wastianovo afero preiskuje in za Wastiana že išče naslednika. Obran Wastian vsekako ni, obran bo šele takrat, kadar bo s tožbo zaradi obrekovanja pred sodiščem dokazal, da je bila proti njemu podana ovadba zaradi tatvine krivična. Wastianov beg v javnost in njegova grožnja ni še nikak dokaz, da ga je knjigotržec krivično ovadil.

Gališka volilna reforma.

Za referenta v volilni reformi je bil izvoljen poslanec Niezabilowski. Podlago diskuzije bo tvorila vladna predloga. — Iz izjav raznih članov volilnoreformnega odseka je posneti, da zasledujejo razne stranke direktno obstrukcijsko taktiko, tako da ni upati, da bi bila volilna reforma končana pred koncem tega meseca. — Volilnoreformni odsek je obravnaval doslej one točke, glede katerih ni bilo nobenega nesoglasja ter te točke tudi takoj sprejel. Za obravnavanje spornih točk so bili izvoljeni pododseki. V imenu demokratične levice je podpiral poslanec Rudkowski predlog, da naj se kurija srednjega

posestva popolnoma opusti. Centrum se je izjavil proti temu. Če se da je torej opažati nasprotstva med avtonomisti in centromom. Če že ne moremo govoriti vsled tega o obstrukcijski taktiki, je vendar gotovo, da se bo moral izpremeniti parlamentarni kalendarij in namestnik Korytowski je na to že sedaj opozoril vlado ter zaprosil, da se vsaj seja državnega zbora v sredo preloži. Doslej je prišel volilnoreformni odsek v svoji debati do § 23.

Ministrska kriza na Francoskem.

Doumergue je konferiral v nedeljo dopoldne dolgo s Caillauxom, ki mu je obljubil svojo pomoč na ta način, da bo prevzel finančno ministrstvo, če se mu posreči sestaviti kabinet. Doumergue je obiskal nato Bourgeois, Clemenceau, Combesa in Jeana Dupuya. Tudi Vivianiju je ponudil portfelj. Gre mu pa za to, da pridobi tudi Dechanela in Brianda. Natančnejših podatkov o razgovorih Doumergueja z vodilnimi politikami ni. Samo to je znano, da je Ribot sklenil, če mu ponudi Doumergue zunanje ministrstvo, da tega portfelja ne sprejme. Dasi ravno ta Ribotov sklep parlamentarnega sveta ni presenetil, vendar so politični krogi prepričani, da je s tem Doumerguejeva misija silno otežkočena. Namesto Ribotu bo Doumergue ponudil baje zunanje ministrstvo Jeanu Dupuyu. V razgovoru s Clemenceaom je Doumergue baje temu ponudil notranje ministrstvo ter izjavil, da si v tem slučaju sam pridrži predsedstvo in justico.

Kakor poročajo do sedaj še nepotrijebe vesti, bo sestavljeno ministrstvo Doumergue sledeče: predsedstvo in notranje Doumergue, zunanje Ribot ali Delcassé, justica Jean Dupuy, vojna general Dubail z generalom Sarraillom kot šefom generalnega štaba, mornarica Noulens, poduk Viviani, finance Caillaux, trgovina Fernand David, poljedelstvo Malvy ali Raymond, kolonije Lebrun, javna de la L' Hopiteau, socialna skrb Renault.

LISTEK.

Cerkvene miši.

Povest iz sedanjosti.

Spisal L. C.

LII.

Pobegnul mi slepar je proč . . .

A š k e r c: Jadranski biseri.

Mladi kaplan Čuk tisto noč, ko mu je njegov prijatelj France Srebrot v konsumnem društvu prav neusmiljeno prerahiljal kosti, ni mogel od samih bolečin zatisniti očesa. Bolelo ga je celo telo, boleli so ga vsi udi. Ko se je tako valjal brez spanja po postelji, premišljeval je svoje dosežanje življenje in delovanje v Orehovljah. Kakor sta se to njegovo življenje in delovanje početkoma lepo razvijala, tako se je sedaj začelo vse obračati na slabo stran. Vzlic sijajni reviziji ga je kar v dušo zabezlo, če se je spomnil svoje posojilnice in svojega konsumnega društva. Nikakor si ni tajil in si tudi ni mogel taji, da se je z izvršeno revizijo prikrilo le za trenotek oni smrad, ki bode iz obeh zavodov skoro bruhnil v svet. Navdajala ga je silna skrb, kaj bode potem, če pride v javnost, da sta bilanca i pri posojilnici in kon-

prereševal neno vabilo, tem bolj mu je ugajala misel, da bi kar čez noč zapustil nevhvaležne Orehovlje in se podal s svojo Reziko kot misijonar v daljno Ameriko. S tem bi zadel kar dve muhi na en mah; na eni strani bi se odtegnil vsem neprijetnim posledicam svojega lahkomisljenega gospodarstva pri posojilnici in pri konsumnem društvu, na drugi strani bi bil pa zopet skupaj s svojo Reziko, ki mu je toli prirasla k srcu. Čim bolj je premišljeval povabilo mlade deklice, tembolj se je ogreval za misel, da bi se temu povabilu tudi odzval.

Ko se je pa pojavil prvi svit mladega dneva, je bil pa v srcu mladega kaplana že gotov sklep, da bode zapustil nevhvaležni stari svet in se podal kot misijonar čez sinje morje v daljno Ameriko.

Jutranjo svojo mašo opravil je kaplan zelo raztresen, ker mu je rojila po glavi misel na njegovo Reziko in pa na njegovo bodoče misijonarstvo. Po maši je napravil mladi kaplan kratek izprehod, da bi si prilagodil one besede, s katerimi je mislil svojemu župniku, od čegar strani je pričakoval oster odpor, primerno pojasniti, da bode zapustil Orehovlje in se podal v Ameriko kot misijonar. Ko se je pa vračal iz sprehoda, ga je pa na potu srečal poštni sel, ki mu je izročil drobno pismo iz glavnege mesta od njegove Rezike, katere pisavo je spoznal takoj na naslovu.

Pismo je utaknil mladi kaplan hitro v žep svoje suknje in se podal v kaplanijo, da prečita pismo svoje Rezike. To pismo je bilo polno ljubezni. Rezika mu je namreč kar na vseh štirih straneh tožila, kako ji je dolgčas po njenem ljubem Urhu, kako ji teče življenje prazno brez Urha, katerega je zaeno prosila z gorečimi besedami, da naj skoro pride za svojo Reziko in se z njo popelje preko velike luže v lepšo in srečnejšo bodočnost. Rezika mu je tudi pisala, da se odpelje čez dva dni proti Havru, kjer se bode ukrcala na parnik, da se poda k svoji sestrični v Cleveland. Napisala mu je tudi natančni naslov svoje sestrične, pri kateri bode svojega Urha čakala njegova Rezika in morda že tudi nekdo drugi. Rezika je končno svetovala mlademu kaplanu, da naj se, ako hoče priti za njo v Ameriko, založi tudi nekoliko z denarjem, da bode lahko zmagal potne stroške in potem v Ameriki brezskrbno čakal na kako boljšo službo.

To pismo mlade deklice je v srcu mladega kaplana potrdilo po noči storjeni sklep, da gre za svojo Reziko kot misijonar v daljno Ameriko.

Mladi kaplan se je nato podal k svojemu župniku, da mu sporoči svoj sklep, da gre iz Orehovlje proč in da se misli posvetiti misijonarskemu poklicu v Ameriki. Ko je vstopil mladi kaplan v uradno sobo svojega župnika, našel je na svoje največje začudenje istega sedečega pri mizi z

bledim, prepadlim obrazom, na katerem je bilo vse polno obližev. Ko je kaplan vstopil, dvignil je mladi župnik nekam trdno svoje oči in kaplana vprašal, česa želi.

Mladi kaplan je začel nato pripovedovati svojemu župniku, da je prišel po daljšem in temeljitem premišljevanju do prepričanja, da izvrševanje duhovnega poklica v njegovi domovini ne zadošča njegovi apostolski vnemi in gorečnosti za sveto in dobro stvar, vsled česar se je odločil, da se bode podal kot misijonar v Ameriko, kjer tako zelo primankuje duhovnikov, da morajo cele naselbine naših milih rojakov ostajati brez duhovne pomoči in seveda tudi brez pravega duhovnega vodstva. Za svojo dolžnost smatra vsled tega, da sledi temu svojemu notranjemu pozivu in postavi svoje moči v službo katoliške misli pri slovenskih rojakih v daljni Ameriki.

Mladi kaplan je pričakoval od strani svojega župnika odločen odpor proti ti svoji nameri, zapustiti Orehovlje in oditi kot misijonar v Ameriko. Na največje začudenje pa se mladi župnik ni niti najmanjše upiral njegovi nameri, temveč je na njegovo sporočilo odvrnil le s trudnim glasom, da nima nič proti njegovi nameri in da lahko zapusti svoje mesto v Orehovljah, čim mu to dovoli knezoškofijski ordinarijat.

Mladi kaplan se je silno čudil besedam svojega župnika, ki je bil

Zmerno republikanski in konservativni listi že napadajo senatorja Doumergueja zaradi te sestave kabineta ter ga svare, da naj ne skuša sestaviti čisto radikalnega kabineta. »Liberte« zopet pravi, da obstojajo glede najvažnejših vprašanj med osebami, ki bodo prišle v ta kabinet, velika nasprotstva. Zato bodo morali radikalci odložiti izvedbo svojega programa. Zadostuje jim pa, da imajo v rokah moč in lahko zaukazujejo prefektom ter vodijo prihodnje volitve v zbornico.

Stajersko.

Z Vranskega nam poročajo, da se je v nedeljo tamkaj pojavil dr. Janez Krek v spremstvu dr. Korošca. Krek je imel pridigo, s katero pa ni nikomur imponiral. Ljudje ga niso nič poslušali, marveč so se ves čas razgovarjali in povpraševali, ako je morda gospod Janez pripeljal sabo tudi svojo Kamilo. Ko je Krek odhajal iz cerkve, so ga ljudje čakali in ga ogledovali kakor kakšno eksotično žival. Po opravi je bil zaupni sestanek v kaplaniji, kjer je menda govoril Korošec. Po sestanku sta se vredna bratca Krek in Korošec odpeljala agitirat v Motnik.

Urednik »Straže« drugič tekom 14 dni obsojen. Preteklo soboto se je okrogno sodišče v Mariboru bavilo za lažnjivim člankom »Straže«, ki je očitala dr. Kukovcu, da je zaračunal šoštanski posojilnici za en telefonski pogovor 50 K in za večerjo 250 K. Urednik Kemperle ni hotel tozadevnega popravka objaviti v uvodniku, kakor je bila tudi žalitev v uvodniku »Straže« obsežena, ampak je skrnil popravek med dnevnimi novicami. Okrogno sodišče v Mariboru je spoznalo, da mora Kemperle še enkrat na uvodnem mestu »Straže« popraviti, da so zgornje trditve hudobno zavite.

Urednik »Straže« tretjkrat tekom 14 dni obsojen. Jubilejna mlekarica v St. Jurju ob južni železnici je prosila finančno pomoč poljedelskega ministrstva, kot prispevek za moderno stavbo in ureditev mlekarne, ki je lahko ponos cele šentjurske okolice. Da bi to podpora okraj odgrizla, je mariborska »Straža« nesramno obrekovala načelstvo te mlekarne, Zadržno zvezo v Celju in seveda dr. Kukovca. Popravka Kemperle ni hotel sprejeti. Vsled tožbe, katero je v imenu mlekarne vložil dr. Kukovec, je bil Kemperle zopet obsojen v globo ali zapor in objavo popravka na uvodnem mestu. Dokler se to ne zgodi, je prepovedano izdajanje »Straže«. In najdejo se še slovenski narodnjaki, ki ta list podpirajo!

Izhajanje »Straže« sodnijsko ustavljeno. Mariborsko okrogno sodišče je izreklo, da »Straža« ne sme več zagledati luči sveta, dokler ne objavi v uvodniku popravka o lažeh, katere je tam glede šoštanske posojilnice o dr. Kukovcu objavil dr. Verstovšek.

Iz Celja. Narodna čitalnica je priredila v petek zvečer za svoje člane in vpeljane goste Miklavžev večer. Kot Miklavž je nastopil g. M. Stibler in imel lep nagovor, v katerem je prav rezko bičal narodne grehe celjskih Slovencev. Sodelovalo je Celjsko pevsko društvo in pa oddelek narodne godbe na lok. Prireditelj je bila zaradi slabega vremena in deloma tudi zaradi previsoke

vstopnine bolj slabo obiskana. V soboto priredi čitalnica v svojih družbenih prostorih čajev večer s predavanjem vseučiliškega docenta dr. Rostoharja. Projektiran je tudi Silvestrov večer z večjim zabavnim programom v veliki dvorani Narodnega doma.

Iz Celja. Poroča se nam, da junak neke pikantne afere v duhovniškem hotelu »pri belem volu« res ni bil državni poslanec dr. Korošec, temveč župnik iz neke fare blizu Trojan. Dotična natakarija je bila takoj odpuščena.

Iz Ljubnega na Zg. Stajerskem poročajo, da je tamošnje okrogno sodišče obsodilo 50letnega fratra Franca Thumfahra iz benediktinskega samostana v Sekovi na 10 mesecev težke ječe, ker je zagrešil na šolarjih celo vrsto zločinov po § 128.

Drobne novice. Iz davčne službe. Uradni načelnik mariborske davkarije, nadoskrbnik Anton Rohrer je stopil po 41letni službi v pokoj. Za njegovega naslednika je določen nadoskrbnik Anton Reicher. — Iz Gradca. Načelnik ravnateljstva pri hranilnici graške okolice, Maks Kelz, ki ga je zadnji četrtak, kakor smo poročali, obstrelil hranilnični asistent Krauss, je na zadobljenih ranah umrl. — Sodniški izpiti se bodo l. 1914 vršili pri graškem nadsodišču meseca februarja, junija in oktobra. — Iz Slov. Bistricice poročajo, da je doletela nenadna smrt usnarja Jožefa Rassteigerja. Peljal se je iz sejma v Šmarju čez Poljčane v Slovensko Bistrico. V Breznici pa je vozil hlapec v temi s tako silo proti železnični zavori, da se je ta strla in splašen konj je divjal z vozom vred proti prihajajočemu tovornemu vlaku. Železniškemu čuvaju je se še posrečilo vlak pravočasno ustaviti. Rassteiger je skočil z voza, naenkrat pa se je vsled strahu in razburjenja zgrudil mrtev na tla.

Koroško.

Prijet ropar. V Pliberku so aretirali v gostilni »pri Kroni« brezposelnega delavca Josipa Rebeca in njegovo spremljevalko, brezposelno Katarino Stravs. Rebec je napadel na polju pri Pliberku delavca Matveža Hanina, pobil ga je na tla in mu vzel uro, verižko in 20 kron denarja. Hanin je težko ranjen na glavi, Rebec je rop priznal.

Primorsko.

Stavka voznikov v Trstu še vedno ni končana in bo trajala bržkote še cel teden. Stavkati so začeli sedaj tudi vozniki požarne brambe in drugih občinskih podjetij, katere oskrbuje ta družba s konji in vozniki.

Vihar v Trstu. V petek in v soboto je divjal v Trst zopet hud vihar. Ladje niso mogle iz pristanišča in ne v pristanišče. Delo v pristaniščih je bilo ustavljeno. Vihar je napravil v pristanišču in tudi po mestu veliko škode.

D. Imatinski n mestnik pri cesarju. »Smotra Dalmatinska« poroča iz Zadra, da je bil v petek dalmatinski namestnik grof Attems v daljši avdijenci pri cesarju. Pri tej priliki je namestnik poročal cesarju o lojalnem in požrtvovalnem obnašanju in postopanju dalmatinskega prebivalstva ob priliki vojaških odredb povodom balkanske vojne. Cesar je vsprejel to poročilo z zadovoljstvom na znanje in

Drugi dan se je mladi kaplan oglašil na knezoškofjskem ordinarijatu. Ker je bil mladi kaplan v škofiji prav dobro zapisan zbog njegove živahne agitacije na političnem polju in zbog njegovega gorečega delovanja na gospodarskem polju, je bil le tam prav prijazno sprejet in ko je ustmeno sporočil svojo prošnjo, se je le obžalovalo, da hoče tako odlični član vojskujoče se cerkve zapustiti ljubljansko škofijo in iti kot misijonar v Ameriko. Ko je pa mladi kaplan na knezoškofjskem ordinarijatu zatrdil, da hoče v Ameriki orati ledino s tem, da bo začel med ameriškimi Slovenci delati gorečo propagando za prepotrebne škofjevo zavode in da bo skušal v Ameriki živeti slovenske katoličane pripraviti do tega, da bodo tudi oni začeli prispevati denarne prispevke za te zavode, je bila pa njegova prošnja takoj uslišana in mu še isti dan izdano dovoljenje, da sme izstopiti iz vrste duhovnikov ljubljanske škofije v svrhu nastopa misijonarske službe v Ameriki. Mladi kaplan pa ni dosegel samo tega, temveč še precej več, ker so mu v škofiji vročili tudi več priporočilnih pismen na odločilne slovenske cerkvene kroge v Ameriki. Prva pot mladega kaplana Čuka iz knezoškofjske pisarne je bila zopet k njegovi Režiki, da ji sporoči veselo novico, kako dobro je opravil v škofiji in da se dogovori z njo glede

je pooblastil namestnika, da izreče dalmatinskemu prebivalstvu zahvalo za novi dokaz patrijotičnega mišljenja. **Prepovedan shod dijakov.** Oblasti v Zadru so prepovedale protestni shod dijakov proti graškim izgredom. **Iz Splita.** V zadnji seji občinskega sveta je bil sprejet predlog mestnega sveta, da se najame še tekom l. 1914 posojilo 5 milijonov kron za potrebne občinske stavbe in investicije.

Obsojen »oloijski agent.« V sredo se je vršila v Rovinju zanimiva obravnava, v kateri je nastopil kot obtoženec znani policijski agent Dardit ki je obtožen razžaljenja cesarja. Koi priče so nastopili skoraj vsi policijski agenti v Pulju, nadalje bivši še puljske policije pol. svetnik Osti in sedanjí šef višji komisar dr. Mlekuš, ki je igral v tem procesu jako važno in čudno vlogo. Dokazalo se je namreč, da je bil dr. Mlekuš že lansko leto obveščen o tem zločinu in sicer oficijelno od dveh strani. Dr. Mlekuš je sprva tajil, da bi kaj zvedel o tem, končno pa je pri konfrontaciji z dotičnimi organi priznal. Zakaj je dr. Mlekuš o tem molčal ni znano. Obtoženec Dardi je vse tajil in je trdil, da je mislil svoje inkriminirane izjave vse drugače kot jih tolmači sodni dvor. Njegov zagovornik je predlagal, da naj se spozna Dardija za umobolnega. Predlog je propadel. Sodišče je obsodilo obtoženca na 8 mesecev težke ječe.

Zahteve pomorskih častnikov. Iz Reke poročajo, da je vložila zveza pomorskih častnikov spomenico ogrskemu trgovskemu ministru. V spomenici zahteva zveza ureditev vprašanja glede pokojnin, glede podpore v slučaju bolezni in nezgod pomorščakov in spremembo ministrske odredbe št. 70.305, ki določa sicer norme za varstvo paroplovbe, ne vsebuje pa določbe glede najmanjšega števila posadke na posameznih ladjah. Dalje zahteva spomenica, da se nastavlja na ladjah, ki plovejo pod ogrsko zastavo, samo ogrski podaniki in le izjemoma inozemci. Edito politico di navigazione iz leta 1744, ki je še vedno v veljavi, naj se odpravi, obnem pa naj se kodificirajo vse ministerjalne odredbe, ki se tičejo posredno ali neposredno paroplovbe in naj se ustanovi na Reki pomorsko sodišče, ki naj odloča v vseh spornih vprašanjih, ki se tičejo plovbe.

Slovenski Sokoli gostje 'Srbskega Sokola' v Zagrebu.

V nedeljo se je odpeljalo nad 50 slovenskih Sokolov in Sokolic, na čelu jim vzorna sokolska vrsta, ki se je udeležila v Parizu mednarodne telovadne tekme, v Zagreb, da nastopijo s svojimi vzornimi vajami na akademiji, ki jo je priredil Slovincem v čast ondotti »Srbski Sokol« v svoji telovadnici.

Na južnem kolodvoru sta Slovence sprejela Hrvatski in Srbski Sokol korporativno v kroju in nepregledna množica narodnega občinstva, ki je slovenske goste pozdravljala z navdušenimi živjo-klici. Po kratkem pozdravu na peronu so slovenski gostje v spremlstvu hrvatskih in srbskih Sokolov ter tisočglave množice odšli v sprevedu v mesto, kjer se je v telovadnici Hrvatskega Sokola vršil oficijalni pozdrav.

Med sporedom je skušala gruča od frankovcev in klerikalcev najetih ljudi demonstrirati proti Srbom, da-

skupnega potovanja v daljno Ameriko. Ko sta se mladi kaplan in Režika vse potrebno dogovorila, je pa Režika svojemu Urhu še enkrat za bičila, da naj se pošteno preskrbi in založi z denarjem za pot in za bivanje v Ameriki, kar ji je mladi kaplan tudi obljubil.

Po prirsčnem slovesu se je potem odpeljal kaplan v Orehovo, se poslovil na kratko pri svojem župniku, pobral v posojilnici in v konsumnem društvu, kar je mogel dobiti gotovine in potem oddal ključce od posojilnice in od konsumnega društva najbolj zabitemu odborniku, kateremu je zaeno zapovedal, da naj dotle, dokler ne dobi od njega nadaljnih pismenih navodil, počiva začasno poslanje pri posojilnici, dočim naj pa prodajo blaga iz konsumnega društva vodi začasno Ančika, s katero je že govoril.

Kaplan je tudi res govoril s prodajalko Ančiko, s katero se je pri ti priliki pobotal, ker jo je pridobil na svojo stran s tem, da ji je potrojil njeno plačo in ji to tudi pismeno potrdil.

Ko je tako mladi kaplan vse uredil, je pa spravil svoje stvari v popotni kovček, se vsedel na voz in dal za večno slovo nevaležnim Orehovljam.

(Dalje.)

Jajoč s tem duška svoji nevolji, da so se Slovenci odzvali prijazenemu vabilu bratskega Srbskega Sokola v Zagrebu ter došli k njemu v goste kakor brat k bratu, kakor bi tudi došli z veseljem in radostjo, ako bi jih povabil bratski Hrvatski Sokol. Druhal, ki so jo ponajveč tvorili nezreli mladeniči, je žvižgala in kričala »Doli s Srbii, živio Hrvatski Sokol«, živela Hrvatska! No, narodno občinstvo je te demonstracije in provokacije najetih in plačanih ljudi energično odklonilo. Demonstrantje so bili mahoma potisnjeni v neko stransko ulico, množica pa je z oduševljenjem jela peti himno »Slovenec, Srb, Hrvat — za uviek brat i brat!«

Sprevod se je ustavil pred telovadnico Hrvatskega Sokola. V dvorani se je vršil pozdrav. Starosta Ljubljanskega Sokola brat dr. Viktor Murnik je v kratkem, vznešenem govoru izročil Hrvatskemu Sokolu v Zagrebu kot matici hrvatskega Sokolstva pozdrave slovenskega Sokolstva in slovenskega naroda ter izrekel nado, da se bo v jugoslovanskih narodih, združenih v bratski slogi, krepko razvijala in cvetela sokolska ideja. Na pozdrav je odgovoril starosta zagrebškega Hrvatskega Sokola brat dr. Mazur. Poudarjajoč nerazdružljivo hrvatsko-slovensko bratstvo je želel slovenskim gostom iskreno dobrodoščilo na hrvatskih tleh ter izrekel prepričanje, da je vez bratstva in ljubezni med hrvatskim in slovenskim narodom, med hrvatskim in slovenskim Sokolstvom tako trdna, da je ne razruši nobena sovražna sila.

Na to so slovenski Sokoli in Sokolice odšli, spremljani od navdušenih ovacij narodnega občinstva naravnost v telovadnico Srbskega Sokola v Bogovičevi ulici.

Tu so jih ljubeznjivo sprejele dražestne srbske gospodične in gospe ter jih pogostile po stari jugoslovanski šegi. Po pogoščenju so imeli slovenski telovadci in telovadkinje v dvorani poskušnjo za večerni nastop.

Zvečer pri akademiji, ki se je pričela s slavnostno uverturo, izvajano po vojaški godbi, je bila dvorana natlačeno polna srbskega in hrvatskega občinstva, ki je burno pozdravljalo slovenske goste in jim prirejalo oduševljene ovacije. Ko je akademično pevsko društvo »Balkan« odpele veličastno Marinkovičevo himno »Slavija«, je nastopila pariška tekmovalna vrsta s prostimi vajami s pariške mednarodne telovadne tekme. Tem vajam so sledile proste vaje, določene za sokolski zlet v Ljubljani leta 1914, potem pa pariške vaje na drugo in bradlji. Telovadci so izvedli svojo nalogo naravnost sijajno, tako dovršeno, kakor ne v Ljubljani in ne v Parizu. Gledalci so z napeto pozornostjo sledili vsem vajam in koncem vsake točke z burnim ploskanjem dajali duška svojemu navdušenju in občudovanju. In res so izvajali telovadci vse vaje s tako preciznostjo in finostjo, kakor da bi se zavedali, da je treba bratom Srbom in Hrvatom pokazati, na kako visoki stopnji se že nahaja sokolska telovadba v Slovincih.

Prav tako izvrstno in dovršeno so telovadile tudi slovenske Sokolice. Tudi njim je prirejala publika navdušene ovacije. Silno so občinstvu ugajali kombinirani vzorni plesi, ki so jih izvajali slovenski Sokoli in Sokolice. Ploskanja ni hotelo biti konca, da so bili telovadci in telovadkinje primorani ponavljati več točk. Vse vaje so se izvajale pod vodstvom brata dr. Viktorja Murnika. Po telovadbi je govoril, ker je bil starosta dr. Srdžan Budisavljevič vsled bolezni zadržan, podstarosta zagrebškega Srbskega Sokola. Pozdravljajoč v presrčnih, iz duše izvirajočih besedah Slovence, je poudarjal, da ta nastop slovenskega Sokolstva ne bo ostal brez trajnega učinka na nadaljno delo srbskega Sokolstva na telovadnem polju, ter izročil dr. Murniku kot preporoditelju slovenskega Sokolstva ognenom lovorjev venec.

Občinstvo je priredilo dr. Murniku viharne ovacije, srbski Sokoli so ga dvignili na rame in ga v triumfu nosili po dvorani.

Ves ginjen se je dr. Murnik zahvaljeval na odlikovanju in izkazani gostoljubnosti. Naglašal je velik pomen sokolskega dela za trajen obstoj in polno življenje slovenskih narodov ter v presrčnih besedah vabil brate Srbe in Hrvate na vseslovenski zlet, ki se vrši prihodnje leto v Ljubljani.

»Vsi pridemo,« je klicalo občinstvo in znova priredilo dr. Murniku navdušene ovacije.

Po telovadbi se je razvil animiran ples in prosta zabava.

V spodnjih prostorih se je vršil improviziran komers, kjer so se vrstili navdušeni govori. Izmed Slovencev sta govorila dr. Murnik in starosta »Slovenske sokolske zveze« br. dr. Ivan Oražec; oba je občinstvo oduševljeno pozdravljalo.

Akademija se je završila z najpopolnejšim uspehom in slovenski Sokoli in slovenske Sokolice so se vrnili včeraj v Ljubljano z zavestjo, da so položili nov kamen v mogočno zgradbo slovenskega in jugoslovanskega Sokolstva ter znova utrdili nerazdružno vez, ki veže slovenske Sokole z brati srbskega in hrvatskega plemena.

Dnevne vesti.

+ Volilni shod na Vrhniki. V nedeljo zvečer se je vršil pri »Črnem orlu« na Vrhniki volilni shod, ki ga je sklical kandidat narodno - napredne stranke za mestno skupino Postojna - Vrhnika - Lož gosp. tovarnar Josip Lavrenčič. Navzočih je bilo nad 150 ljudi, ki so z največjo pozornostjo poslušali izvajanja govornikov. Shodu je predsedoval veleposestnik gosp. M. Tomšič, ki je na kratko razložil pomen in namen volilnega shoda ter nato oddal besedo kandidatu Josipu Lavrenčiču. Le - ta je v poljudnem govoru razvil svoj program, ki temelji na narodnosti, naprednosti in smotrenem gospodarskem delu. Govornik je v markantnih potezah očrtal pogubnost klerikalne politike, orisal slabo deželno gospodarstvo ter označil nujno potrebo krepke in neustrahne napredne opozicije v deželni zboru. Za kandidatom je govoril bivši deželni poslanec gosp. Josip Lenarčič. Baval se je kot priznan veščak v finančnih vprašanjih izključno za deželni gospodarstvo ter v izbornem govoru dokazal, oprt na nepopitne argumente, da mora gospodarstvo klerikalne deželnozoborske večine neizogibno spraviti deželo na rob gnotnega propada. Volilci so sledili govornikom izvajanjem z največjo pazljivostjo ter mestoma burno pritrjevali njegovim argumentom. Lavrenčičeva kandidatura je bila nato soglasno sprejeta in volilci so se zavezali, da bodo zastavili vse svoje moči, da bo dne 16. decembra izvoljen narodno - napredni kandidat Josip Lavrenčič.

Klerikalni kandidat dr. Marolt kot prijatelj revežev. Klerikalni kandidat dr. Marolt na Vrhniki lazi sedaj zlasti okrog revnejših volilcev in se jim priljuje na vse načine. Posebno se hvali pred ljudmi s svojo »človekoljubnostjo« in s svojo ljubeznijo do revežev. Toda samohvala se navadno po blatu valja. Tako je tudi pri dr. Maroltu. Dr. Marolt je, kakor je znano, okrogli zdravnik. Kot tak bi moral take občinarje, ki se izkažejo z ubožnim spričevalom, zdraviti brezplačno. Ko pa je postal »krščanski - katoliški« župan na Vrhniki, je bilo njegovo prvo delo, da je popolnoma odpravil ubožna spričevala ter se s tem osvobodil svoje dolžnosti brezplačno zdraviti reveže. Pri tem je ostalo tudi sedaj, ko je župan njegova marioneta Teršar. Tudi sedaj ne dobivajo revni ljudje ubožnega spričevala in morajo plačevati zdravnika, čeprav dobiva okrogli zdravnik dr. Marolt lepo plačo od občine za to, da bi brezplačno zdravil revne občinarje. Takšno je »človekoljubje« klerikalnega kandidata dr. Marolta in njegova »velika ljubezen do revežev«! Na stroške revežev se on debeli in masti, kljub temu pa ima drzno čelo, laziti okrog revežev in moledovati ter beračiti za njihovo glasovo.

+ Za mestno skupino Kranjskojfa Loka so klerikalci postavili profesorja Antona Sušnika iz Ljubljane za kandidata. To je kandidat zadrege. Klerikalci pač nimajo ljudi. Koritarjev pač vse polno, a za kandidature v mestih sposobnih ljudi prav malo. Pravijo, da se je najprej zanimal za to kandidaturo kranjski tehant Koblar, a da ni našel posluha. Potem se je imenovalo ime profesorja Marinkota, ki pa je tako neprijatelj, da ga ni bilo mogoče upoštevati. Potem se je imenovalo profesorja Jarca, ki pa mu kandidatura ni dišala, ker se je pri volitvi iz splošne kurije tako v Škofji Loki, kakor v Kranju pokazalo tako lepo napredovanje protiklerikalnih glasov, da se Jarc ni hotel izpostaviti. In tako je postal kandidat profesor Sušnik.

+ Dva lepa shoda sta bila v nedeljo v Senožečah in v Hruševju pri Postojni. Mnogobrojno zbranim volilcem sta se predstavila samostojna kandidata gg. Ferdinand Gaspari, posestnik in živinozdravnik iz Postojne ter Ivan Urbačič, posestnik iz Trnovega. Volilci so z velikim zanimanjem sledili besedam, s katerimi sta kandidata razvijala svoj program ter končno z navdušenjem sprejeli njuno kandidaturo. Shod v Senožečah je s primernimi besedami otvoril g. Fran pl. Garzarolli, župan senožeški ter izročil predsedstvo shoda g. Franu Sušaru, posestniku in podžupanu v Senožečah. Shodu v

Hruševju je predsedoval g. Filip Kaučič, posestnik in župan na Razdrtem. Na obeh shodih je nastopil kot govornik tudi drž. poslanec dr. Ravnihar, ki je zbranemu ljudstvu s številkami dokazoval pogubno gospodarstvo dosedanje deželnozborske večine. Značilno za razpoloženje v našem ljudstvu je, da se je ne samo radovoljno, ampak prav vkljub temu udeležilo shoda, ker je duhovščina s prižnice rotila ljudi, naj ne hodijo na shod. »Dobro slovensko ljudstvo« se ne da več slepiti in za nos vleči.

— **Cele strani zabavljic** je namazal sobotni »Slovenec« samih agitacijskihotic in zabavljic za današnje volitve iz kmečkih občin. Ker danes te stvari niso več aktualne, je pač naravno, da se z njimi ne bomo pečali. Priznamo pa, brali smo jih z velikim veseljem; vsaka notica, vsaka vrsta, da skoro vsaka beseda je kazala, kak strah pretresa klerikalce in kako se boje, da jih pri današnjih volitvah zadene kaka nesreča.

— **Glavna volilna komisija** je konstatirala, da je bilo pri sobotni ožji volitvi oddanih 5439 glasov. Neveljavnih je bilo 680, torej veljavnih 4759. Narodno-napredni kandidat Josip Turk je dobil od teh 3079 glasov, klerikalni kandidat Ivan Kregar pa 1680.

— **Ministrska nemščina**. V zadnji številki »Oesterreichische Rundschau« popisuje bivši trg. minister dr. Josip M. Bärnreither svoje potovanje po Bosni. V tem članku je citati tudi naslednji odstavek: »Nach der Messe konnten wir bemerken, wie sich viele von den Gläubigen den Turban vor der Kirche wieder um den Kopf wickelten, den hier in der Gegend zuweilen auch die Katholiken tragen.« Torej pri Jajcih imajo klerikalci le časih glave. Vsekako zelo humoristična napaka, sicer pa zelo podučna ilustracija avstrijske birokratične nemščine.

— **»Matica Slovenska«**. Prof. dr. Anton Bazala, tajnik »Matic Hrvatske« v Zagrebu, je pristopil kot ustanovnik k »Matici Slovenski«.

— **Ljubljancem na pogorelem parniku »Voltornu«**? V seznamu potnikov te ponesrečene ladje je najti tudi ime Franc Jurca, 32 let star, iz Ljubljane. Med rešenimi, kar jih je do zdaj znanih, ni tega Jurca. Iz tega seveda še ne sledi, da je našel svoj pogin, ker so nekateri parniki, ki so prišli gorečemu »Voltornu« na pomoč, rešene pasazirje odpeljali seboj naprej, v francoska, angleška in celo ameriška pristanišča.

— **Avtomobilna zveza Ljubljana - Celje**. Vodstvo podjetja naznana, da bo začenši s 13. decembrom 1913 do 1. marca 1914 odhajali popoldanski avto iz Ljubljane že ob pol 3., ne več kakor do sedaj ob pol 4. popoldne.

— **Umrla je v Mariboru** ga. Marija Burndorfer roj. Droll iz znane narodne rodbine v Ljubljani. P. v m.!

— **Umrl je dne 1. t. m.** v Trzinu na Gorenjskem posestnik in gostilničar Jakob Šolar v 74. letu svoje starosti. Pokojnik je bil skozi in skozi plemenit in napreden značaj. Bodi mu zemljica lahka!

— **Velika nesreča v premogokopu »Adrija« v Vremskem Britofu pri Divači**. (Posebno poročilo iz Divače.) V ponedeljek popoldne ob 4. se je hotel ravatelj premogokopa peljati v jamo. Takrat se mu je javilo, da je udrla v jamo voda in da je vhod nemogoč. V jami je bilo kakih pet delavcev na takem prostoru, ki je bil varen pred vodo, 10—11 delavcev pa je bilo nižje od prostora, kjer je udrla v jamo voda. Ti delavci so se mogoče rešili, če so pravočasno spoznali nevarnost in ostali pri zavesti. Po mnenju vseh, ki poznajo razmere, pa je to zelo dvomljivo, posebno ker je udrla voda neznanako hitro in s obilno vodo vsi ti delavci utonili. Med temi delavci je pet domačinov, en Hrvat, dva Ogra, ostali pa so Nemci. Drugače je znano le, da voda že pada in da jo izsava vajo od večeraj popoldne neprestano s sedmimi sesalkami. Ravatelj je mnenja, da bo mogoče jamo do danes popoldne izprazniti. Takrat se bo šele moglo konstatirati velikost nesreče in imena nesrečnih žrtev. — **Divjača**. Rešitev ponesrečenih rudarjev se še ni posrečila in tudi ni upanja, da bi jih rešili, ker je stanje vode neprestano 8 metrov nad normalo. Vodne sesalke niso dosegle nobenega uspeha. Ponesrečenci so še živi, ali vsaj en del, ker se čuje zamolklo tolčenje iz skalovja. Rešitev poskušajo sedaj na ta način, da bodo prekopali 15 metrov debelo skalo, ki loči ponesrečence od izhoda in bodo prišli na ta način do njih. Toda to delo je silno zamudno in težavno.

— **Nagla smrt**. V soboto zvečer je umrl na kolodvoru v Št. Petru na Krasu od kapi zadet I. Bobek iz Janežovega brda, okraj ilirsko-bistriški. Revez se je vračal iz Amerike domov, a ga je smrt doletela pred pragom domačije.

33 let je poteklo danes, odkar se je prigodila katastrofa, ko je pogorelo dunajsko gledališče na Ringu.

— **Kinematograf „deal“**. Spored za torek., sredo 10., četrtek 11. decembra: Asta Nielsen! Veselo igra s Princem! Večerni spored ob 7. in pol 8.: 1. Žurnal Pathé. (Najnovjše, šport, moda.) 2. Dklica brez domovine. (Drama iz balkanske vojne z Asto Nielsen.) 3. Vihravi soprog. (Učinkovita veseloigra v 2 dejanjih z Moric Princem.) Popoldanski spored ob 4. in pol 5.: 1. Pescaro. (Potovalni film.) 2. Sanje Zaspaseta. (Komično.) 3. Njena tašča. (Amer. drama.) 4. Žaba. (Znanstveno.) 5. Piškejeve muke. (Humoristično.) 6. Rešitev v sili. (Kolirana drama.) 7. Žurnal Pathé. (Najnovjše, šport, moda.) 8. Fric in karantena. (Ameriška veseloigra.) 6 dni! Od sobote 13. do četrta 18. decembra: Kriminalni roman po nedolžnem obsojenega v 5 dejanjih. Autorski film Riharda Vossa. Šolski mladini ni dostopno! »Kriv«. Dalje »Mesečniki«. (Velefina veseloigra v 2 dejanjih.) Predstave trajajo 2 uri. Vsak dan ob 3., 5., 7., 9. Zvišane cene za 10 vin. (Il. prostor 30 in 40 vin.) V petek 19. decembra: Drama s Psiandrom.

— **Prepozen parkelj**. Včeraj popoldne se ga je bil neki ključavničar malo nasrkal, si črno namazal s sajam obraz (po drugih virih mu je pa to napravil za šalo njegov prijatelj), ter šel tak na ulico, kjer je bril svoje šale in s tem delal kot parkelj občinstvu toliko časa zabavo, da je prišel k prizoru tudi policijski stražnik ter ključavničarju in občinstvu skail veselje s tem, da je parklja aretirjal.

— **S ceste**. Ko je v soboto zvečer neki izvošček prišel z vpreženim konjem na stojišče na Mestnem trgu, je konj stopil z eno nogo na hodnik, kjer mu je spodletelo, da je padel na cesto, kakor kak težak mrtev objekt. Konja so takoj spregli in dvignili. Ker je bil že delomort, se je takoj nabralo okoli konja mnogo gledalcev, ki so nekateri neupravičeno mrmrali nad izvoščkom, kakor da bi bil on kriv.

— **Naši današnji številki** (celi izdaji) je priložen prospekt založne tvrdke Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg v Ljubljani, katerega našim cenjenim čitateljem v prijazen pregled priporočamo. Ta znana založna tvrdka naznanja tukaj zopet odlično novost, katera zagotavlja postati posebne epohalne važnosti.

Deželnozborske volitve v kmečki kuriji

dne 9. decembra 1913.

(Vesti z volišč.)

— **Zgornja Šiška**, 9. decembra. Jos. Seidl 58, Adrej Knez 66, Anton Kristan 17, J. Mlinar 15, dr. Šusteršič 52 in Povše 51.

— **Grosuplje**, 9. decembra. Josip Seidl 29, Adrej Knez 31, dr. Šusteršič 192 in Povše 187. Neveljavnih glasovnic 21, razcepljeni 2.

— **Borovnica**, 9. decembra. Klerikalna kandidata po 143 glasov, napredna po 30, socialnodemokratska po 29. Neveljavnih glasov 17.

— **Spodnja Šiška**, 9. decembra. Oddanih glasov 397. Naprednjaka Jos. Seidl 204, Adrej Knez 201, socialista Anton Kristan 113, J. Mlinar 95, dr. Šusteršič 48 in Povše 45. Praznih glasovnic 19, razcepljene 4, neveljavnih 5.

— **Postojna**, 9. decembra. Gašpari 64, Urbančič 50, Žitnik 92, Drobnič 86.

— **Krško**, 9. decembra. Kožar 159, Zure 280, drugi 8.

— **Ribnica**, 9. decembra. Škulj 145, Lovšin Anton 130, Pucelj 17, Andolšek 14, Lovšin Fran 13, razcepljenih 8, neveljavnih 19.

— **Rakek**, 9. decembra. Majdič 120, Meden 116, Žitnik 73, Drobnič 73.

— **Velike Lašče**, 9. decembra. Napredna kandidata Pucelj in Andolšek po 48 glasov, klerikalna kandidata Škulj in Lovšin po 32. Dve glasovnici prazni.

— **Hotedrišica**, 9. decembra. Napredna kandidata Majdič in Meden po 42, klerikalna Žitnik in Drobnič po 54 glasov.

— **Planina**, 9. decembra. Napredna kandidata Majdič 85 in Meden 83 glasov, klerikalca Žitnik 92 in Drobnič 91.

— **Prestranek**, 9. decembra. V Slavini je izid volitev ta-le: Napredna kandidata: Gašpari 121 in Urbančič 115; klerikalna kandidata: Žitnik 140 in Drobnič 127.

— **Stari trg pri Rakeku**, 9. decembra. Izid volitev: Napredna kandidata: Majdič 111 in Meden 108; klerikalna kandidata: Žitnik 279 in Drobnič 278. Praznih glasovnic 7.

— **Cerknica**, 9. decembra. Izid volitev: Napredna kandidata: Majdič 196 in Meden 193; klerikalna kandidata Žitnik 390 in Drobnič 380

Razcepljenih glasovnic 15, praznih 10, neveljavnih 2.

— **Domžale**, 9. decembra. Seršen 51, Krek 109, praznih 11, razcepljeni 2, neveljavni 1.

— **Trojana**, 9. decembra. Seršen 39, Krek 100, praznih 6.

— **Dob**, 9. decembra. Napredni kandidat Matej Seršen 33, dr. Krek 24 glasov.

— **Jarše - Mengeš**, 9. decembra. v Radomlju Matej Seršen 22, dr. Krek 82, razcepljenih 5. V Homcu Matej Seršen 9, dr. Krek 117, razcepljenih 9.

— **Dot**, 9. decembra. Napredni kandidat Matej Seršen 33, dr. Krek pa 37 glasov. Dve glasovnici ste bili prazni, dve pa neveljavni.

— **Kostanjevica**, 9. decembra. Zure 185, Kožar 56, Zupančič 4.

— **Bozovica**, 9. decembra. Dr. Šusteršič 131, Povše 134, Jos. Seidl 56, And. Knez 61, Anton Kristan 5, Mlinar 4 in Marinko 3.

— **Kamnik**, 9. decembra. V občini Moste je dobil naprednjak Seršen 40, dr. Krek 163 glasov, razcepljenih 16 glasov.

— **Medvode**, 9. decembra. Josip Seidl 30, Adrej Knez 28, dr. Šusteršič 191, Povše 188, Dimnik 2. — Vseh oddanih glasov 228.

— **Lukovica**, 9. decembra. V občini Zlato polje dr. Krek 66, Seršen 8 glasov.

— **Zagorje ob Savi**, 9. decembra. Tomazin 102, Pavlin 102 in Bukovec 102. Socijalisti 78, klerikalci 62. Praznih glasovnic 21.

— **Mengeš**, 9. decembra. Matej Seršen 33, dr. Krek 109, praznih glasovnic 11.

— **Lukovica**, 9. decembra. Prevoje-Lukovica - Rafole - Koseze Matej Seršen 78, dr. Krek 112.

— **Kako se »delajo« volitve?** — Župnik, član volilne komisije kraje glasovnice!

— **Kamnik**, 9. decembra. Župnik Rihar v Mekinah pri Kamniku je kradel kot član volilne komisije pri skrutinju napredne glasovnice in jih zamenjal s Krekovimi. Bil je zasačen in je priznal svoje dejanje. Vložena je ovadba na državno pravdnstvo. Radovedni smo, če se bo vlada upala proglasiti dr. Krekovo izvolitev za veljavno vzpričo tatvin naprednih glasovnic pri skrutinju!

— **Trzin**, 9. decembra. Dr. Krek 120, naprednjak Seršen 59, dr. Šusteršič 1, praznih glasovnic 10, neveljavne 3.

— **Dolenji Logatec**, 9. decembra. Napredna kandidata: Majdič 91 in Meden 84; klerikalna: Žitnik 105 in Drobnič 105. Neveljavnih glasovnic 11.

Telefonska in brzojavna poročila.

Deželni zbori.

— **Dunaj**, 9. decembra. Nižjeavstrijski deželni zbor se bo sestel šele januarja. Tirolski deželni zbor ima prvo sejo 8. januarja. Deželnozborsko zasedanje bo trajalo samo kake 3 tedne, ker se bo poslanska zbornica sestala še koncem januarja ali v prvih dneh februarja.

— **Inomost** 9. decembra. Tirolska deželnozborska volilna reforma bo že začetkom prihodnjega tedna sankcionirana.

Češki agrarci.

— **Praga**, 9. decembra. »Česke Slovo« piše k sklepu čeških agrarcev glede obstrukcije proračunskega provizorja, da za Čehe ne zadostuje več razpis volitev za češki deželni zbor in njega sklicanje. Čehi morajo imeti tudi garancije, da bodo Nemci pripustili izvolitev deželnega odbora. — »Narodni Politika« piše k temu: Čehi bodo tudi sedaj pošiljali svoje zastopnike k spravnim pogajanjem, vsled tega pa ne smejo biti prisiljeni k popustljivosti v parlamentu. Treba je, da češke stranke složno nastopajo.

— **XI. kongres češke socialne demokracije**.

— **Praga**, 9. decembra. Na Žofinu se je vršil včeraj XI. kongres češke socialne demokracije. V predsedstvo so bili izvoljeni poslanci Johannis, Tuzar in Tomašek. Kongres je zahteval ustvaritev normalnih ustavnih razmer na Češkem. Izrekel se je tudi za češko-nemško spravo, grajal pa je, da merodajni faktorji do sedaj niso ničesar storili, da bi pregovorili nemške meščanske stranke k popustljivosti ter strli narodno prenapetost buržoaznih nemških krogov v Sudentskih deželah. Tozadevne resolucije so bile soglasno sprejete.

— **Praga**, 9. decembra. Na XI. kongresu češke socialne demokracije je govoril poslanec Šmeral o zunanem položaju monarhije. Poslanec Šmeral in drugi govorniki so se bavili zlasti stereotično stranjo socializma.

— **Gaiška volilna reforma**.

— **Lvov**, 9. decembra. Pogajanja volilnoreformnega odseka za deželni zbor napredujejo počasi. Rusini dolže Po-

ljake, da zavlačujejo ter pravijo, da bodo izvajali v parlamentu vse konsekvence. Pripustili ne bodo niti glasovanja o personalnem davku, ki se ima vršiti jutri, ter zahtevajo, da se nadalje seje državnega zbora odgode. Verjetno je, da bo v sejah parlamenta zopet nastopila daljša pavza.

Med Poljaki.

— **Dunaj**, 9. decembra. »Poljska korespondenca« priobčuje poziv poljske ljudske stranke proti poslancu Stapinskemu, ki mu očita, da je posredoval pri finančnih kupcijah v svojem lastnem interesu. Dobil je tudi neko koncesijo za Ljudsko banko baje v interesu cele stranke, v resnici pa je Stapinski to koncesijo prodal za 200.000 K ter odbržal to vsoto za sebe. Tudi je baje dobil Stapinski meseca februarja t. l. 80.000 K za to, da bo podpiral za poljske kmete neugodno volilno reformo.

Za Rusine.

— **Petrograd**, 9. decembra. Sveti sinod je odredil v vseh cerkvah vsako nedeljsko pobiranje darov za lakoto trpeče Rusine. Sinod je daroval 5000 rubljev.

Hrvatska.

— **Zagreb**, 9. decembra. Koalicija in stranka prava sta priobčili v soboto svoji kandidatni listi. Stranka prava obrekuje v svojem volilnem oklicu hrvatsko-srbsko koalicijo, češ da je prežeta srbofilstva. Frankovci kandidirajo v 22 okrajih, v 15 okrajih bodo kandidate pozneje imenovali.

Vatikan.

— **Rim**, 9. decembra. Predsednik italijanskega »Ljudskega društva« grof della Torre je izjavil na milanskem katoliškem kongresu, da se mora doseči sporazum med Italijo in Vatikanom. Izjavil je, da se odpove Vatikan posvetnemu gospodstvu in da se zadovolji z versko odvisnostjo. Njegov govor listi živahno komentirajo.

Zborovanja poštinih uradnikov.

— **Leicester**, 9. decembra. Pri zborovanju poštinih uradnikov je s par glasovi propadel predlog, da naj se prične z generalno stavko. S tem je tudi skoraj zasigurano, da sedaj ne bo izbruhnila že grozeča stavka.

— **London**, 9. decembra. Zborovanje poštinih uradnikov v Leicesteru je zahtevalo ustvaritev urada, v katerem bi bili poštni nastavljenici zastopani po enakem številu glasov, kakor poštne oblasti. Ta urad bi imel nalogo, ugovarjati višino mezd in trajanje delovnega časa, ter bi se sestajal pod vodstvom predsednika, ki bi se ga po obojestranskem sporazumu izvolili.

Tripolitanci v Tunisu.

— **Rim**, 9. decembra. Francosko-italijanska pogajanja o državnopravnem stališču Arabcev, ki so se preselili iz Tripolitanijske v Tunisu, so v principu končana. Obe vladi sta dosegli dogovor, da naj imajo Arabci, ki so se pred vojno izselili v Tunisu, iste pravice, kakor Tuneški Arabci in mohamedanci. Tudi ni res, da bi imeli Arabci v Tripolitanijski iste pravice, kakor Italijani.

Kitajske.

— **Peking**, 9. decembra. Kakor poročajo, se je dvignil v provinciji Kansu mohamedanski general Maanliang proti centralni vladi ter zbral 20.000 mož. Maanliang nastopa skupno s Sengyunom.

Dogodki na Balkanu.

Srbija in Avstrija.

— **Dunaj**, 9. decembra. Srbski poslanik Jovanović, ki se je vrnil na Dunaj s podrobnimi instrukcijami za uvedenje predpogajanj za revizijo avstrijsko-srbske trgovske pogodbe, pravi, da obetajo ta predpogajanja, kakor zatrjujejo v srbskih krogih, ugoden potek, ker sta si tako Avstrija kakor Srbija na jasnem, da mora temeljiti revizija na temelju principa do ut des. »Städtische Rundschau« priobčuje intervju s poslanikom Jovanovićem, ki je izjavil, da je za enkrat vprašanje orijentskih železnic v ospredju. Srbija zahteva podzavljenje teh železnic, vsled težkoč, ki so se pojavile, pa bo še nekoliko ovir. V zadnjem času se v belgradskih merodajnih krogih živahno diskutira tudi francoski predlog za internacionalizacijo orijentskih železnic ob primerni udeležbi srbskega kapitala. Poslanik Jovanović pravi nadalje, da Srbija popolnoma soglašata s tem, da je treba iskati prijateljskega zblizanja med Srbijo in Avstrijo pred vsem na gospodarskem polju.

Srbija.

— **Belgrad**, 9. decembra. Uradni list priobčuje kraljev ukaz, s katerim stopi v veljavo srbska ustava z gotovimi pridržki glede zborovalnega in tiskovnega prava, postavodaje, ljudskega zastopstva, pravosodja, občinske in okrožne avtonomije, tudi v novih srbskih pokrajinah.

— **Belgrad**, 9. decembra. Srbska vlada je sklenila ustanoviti konzulate na Dunaju, v Trstu in v Pragi. Avstrija je že dala svoje dovoljenje. Začetkom prihodnjega leta se ustanove

konzulati tudi v Berlinu, Carigradu in Modeni ter pozneje v Valoni in Draču.

— **Belgrad**, 9. decembra. Novi aneksijski zakon določa za novo srbsko ozemlje 12 okrožij. Nova so okrožja Ohrid, Prepolje in Raška. Okrožje Debar se razpusti.

Bolgarska.

— **Petrograd**, 9. decembra. »Novoje Vremja« poroča iz Sofije, da je zaprosilo bolgarsko vojno ministrstvo nemško vlado, da dovoli sprejem bolgarskih častnikov v nemško vojno mornarico. Nemška vlada je to dovolila pod pogojem, da Bolgarska ne pošilja svojih častnikov več v druge vojne akademije. List označuje to postopanje kot nov izpad Bolgarske proti Rusiji.

— **Sofija**, 9. decembra. V kolikor je mogoče sedaj presoditi izid volitev v bolgarsko sobranje, je pričakovati velike zmage vlade. Gešovovi in Danevovi kandidati so skoraj povsod podlegli. Od opozicije je bilo izvoljenih več socialnih demokratov.

— **Sofija**, 9. decembra. Splošne volitve v sobranje so se pričele v soboto. Volitev se vrši po proporcionalnem sistemu, ki se je s tem prvič uveljavil v Bolgariji. Volitve so se vršile brez nemirov. Po sedanjih domnevanjih ima vlada večino v sobranju. Natančni izid volitev se izve v kratkem.

— **Carigrad**, 9. decembra. Bolgarski eksarh se je v posebnem vlakom v spremstvu adjutanta carja Ferdinanda, odpeljal iz Carigrada. Eksarha so posetili poslaniki in prejel je mnogo izrazov simpatije.

— **Dunaj**, 9. dec. Dosedaj iz Sofije dospele vesti pravijo, da so dobile vladne stranke večino, ne navajajo pa nobenih podrobnih rezultatov. S privatne strani se brzojavlja, da je dobila vladna skupina 2/3 mandatov. Ostale mandate so dobili socialisti, agrarci in Malinovovi demokrati. Narodne stranke so podlegle. Dobile so samo 5 mandatov. Danevova stranka je bila popolnoma poražena. Volilni akt se je povsod izvršil mirno. Množica je v Sofiji prijela Radoslavovo ovacije. Z druge strani se zopet poroča, da uspeh vlade nikakor ni tako zadovoljiv. Prihaja namreč vest, da hoče Radoslavov demisionirati, ker se bo izkazala vladna večina za premajhno. Kralj je sprejel tudi že včeraj voditelje opozicije, da konferira z njimi o korakih v slučaju demisije. Po privatnih poročilih je vlada v mestih popolnoma propadla, zlasti tudi v Sofiji, kjer so zmagali socialisti. Znatno so napredovali agrarci, ki so revolucionarji.

Armenski patrijarh.

— **Carigrad**, 9. novembra. Med armenskim patrijarhom in ministrom notranjih del se je vršil daljši pogovor, v katerem je naglašal minister, da bo upošteval pravične zahteve Armencev po gotovem številu poslancev v parlamentu.

Kreta.

— **Atene**, 9. decembra. Kakor se zatrjuje, se pogaja grška vlada s princem Emanuelom Ypsilantiem, da bi prevzel gubernatorstvo na Kreti.

Novo francosko ministrstvo.

— **Pariz**, 9. decembra. Novo francosko ministrstvo (katerega sestavo prinašamo na drugem mestu), je popolnoma radikalno. Prizadevanje predsednika, osnovati koncentracijski kabinet, se je ponesrečilo.

Turčija.

— **Carigrad**, 9. decembra. Zatrjuje se, da pripravljata porta odredbo, s katero se odtegneta obe morski ožini vojaški upravi prvega armadnega zbora generala Liemanna.

— **Pariz**, 9. decembra. Zdi se, da je prišlo med Petrogradom in Berlinom v zadnjem trenutku do sporazuma glede imenovanja generala Liemanna.

— **Carigrad**, 9. decembra. Pogajanja turškega mornariškega ministrstva z zastopniki firme Armstrong, Maksim Vickers in Co. radi reorganizacije mornariškega arzenala v Carigradu in radi ladjedelne se bodo v kratkem zaključile. Za to je potreben angleški kapital, s sodelovanjem turške akcijske družbe.

Orijentske železnice.

— **Dunaj**, 9. decembra. Včeraj so dospeli člani ogrskega konsorcija za orijentske železnice na Dunaj, da se orientirajo o stanju vprašanja orijentskih železnic. Vršila se je večurna konferenca, v kateri so sponočili vodilni krogi ogrskemu konsorciju, da stoji sedaj v ospredju interesa internacionaliziranje železnic s pomočjo Francoske. V finančnih krogih so mnenja, da je dana možnost normalne rešitve, pač pa je premagati še celo vrsto težkoč, tako da bodo trajala pogajanja še delj časa.

— **Belgrad**, 9. decembra. V informiranih krogih zatrjujejo, da je srbski poslanik Jovanović, ki se je med tem že odpeljal na Dunaj, pooblaščen v vprašanju orijentskih železnic doseči definitivni sporazum v tem oziru, da prevzame srbska država te železnice

Društvena naznanila.

Parkeljnove večer, ki ga je priredil v soboto zvečer Sokol I. v veliki dvorani Mestnega doma je pokazal, da si je to društvo s svojimi prireditvami pridobilo toliko simpatij in prijateljev kot malokatero društvo v Ljubljani. Ne samo, da stremi društvo za največjim in najlepšim ciljem sokolskim, marveč deluje tudi drugostransko v prid in blagor naroda in dviga kot Sokol svoja krila, svoje brate, člane in prijatelje ne samo k sokolskemu marveč tudi k splošnemu napredku. — Parkeljnove večer Sokola I. je imel bogat in lep spored in je bil izredno dobro obiskan. Posebno številno se je udeležila prireditvi naša vesela mladina. Sodelovali so: Društveni orkester, ki je proizvajal med drugim več jako lepih in težkih skladb kakor overture „Veseloigra“ Keller B. Offenbachove, „Hofmanove pripovedke“ Artimieffove, „Ruske pesmi“, starosrbski ples „Kolo“ Straussove, „Južne cvetke“ in več drugih. Posebno odlikoval se je kvartet pevcev Kozina, Završan Dermelj in Kragelj, in je pokazal, da je zmožen za nastop ne samo pri takih večerih marveč tudi pri vseh koncertnih prireditvah. Kvartet je žel obilo pohvale in priznanja, posebno pa so ugajalne Mirkova „Katica“ Foersterjeva, „Milica“, O. Devova „Se ena“, Nevedova „Ko gledam ti v oči“ in Mašekova „Mlatiči“. Vrsta telovadcev Sokola I. je napravila tri lepe skupine, težke, točno in dovršene. Vrli telovadci so zaslužili obilo priznanja. Veliko veselja je vzbudil nastop dveh puščavnikov, ki sta obiskala družbo in delila radovoljno seveda proti primerni odškodnini blagoslov in odveze. Posebno lep pa je bil nastop parkeljnove. Njihov poglavar je pozdravil s svojega prestola, obdan s častnim spremstvom, navzoče s primernim nagovorom in je razdelil nato bogata in številna darila, ki so jih raznašali po dvorani njegovi pokorni parkeljčki. Nato se je vršila prosta zabava pri kateri se je razvil živahen ples, ki bi bil še lepše uspešno bi bilo več prostora. Da je prireditev tako lepo uspela se je treba zahvaliti poleg prirediteljem posebno našim vrlim narodnim damam, ki so oskrbovale paviljone in obdarile družbo s slaščicami in s krasnim cvetjem. Zabava je trajala pozno v noč, prireditev je dosegla brezdvomno lep moralčen in materialen uspeh v prid društva Sokola I.

Miklavžev večer gospodarskega naprednega društva za šentjakobski okraj je donesl okoli 200 otrokom lepih, za zimo koristnih daril. Vsi otroci so bili obdarovani z nogovjicami, zapetniki in žepnimi robci, dobili so pa poleg tega vsak še nekaj za posladitev. Matere revnejših otrok so bile obdarjene z blagom za otroške oblečke ter z gorkimi robci za na glavo. Da je moglo društvo toliko razdeliti, gre pred vsem zaslugi darožljivosti trgovcev in obrtnikov in posestnikov šentjakobskega okraja, ki so rade volje prispevali vsak po svoji moči, pa tudi udeležencem Martinovega večera, ki ga je priredilo novembra društvo in iz katerega čistega dobička se je pokrill del izdatkov za Miklavžev večer. Pripravke pri trgovcih itd. je požrtvovalno pobirala gospa Bratuževa in se ji odbor najlepše zahvaljuje za to naklonjenost. Zeleti je, da se obdarovanci in njih starši izkažejo hvaležne društvu s tem, da zahajajo v njegovo javno ljudsko knjižnico, kjer imajo proti malenkostni pristojbini na razpolago vse slovenske knjige, drugim darovalcem pa s tem, da pri njih kujejo svoje potrebščine. Naslove zvedo v knjižnici društva.

Deželne zveze gostilničarskih zadrug na Kranjskem v Ljubljani izredni občni zbor bo v četrtek 11. decembra 1913 ob 10. uri dopoldne v hotelu »Ilirija« v Ljubljani.

Petindvajsetletnica »Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov v Ljubljani«. V nedeljo je slavilo to društvo svojo petindvajsetletnico. Ob 11. dopoldne se je vršilo v dvorani mestnega magistrata slavnostno zborovanje. Zborovanje je otvoril predsednik Aleks. Gjud. Pozdravil je navzoče obrtnike člane, dalje zastopnike raznih korporacij in imenoma gg. dr. Zarnika, Kneza, Šeška in dr. Gregoriča. Oprostil so se pismeno gg. dr. Windischer, dr. Stejska in Ribnikar. Izrekel je zahvalo vsem, ki so izkazali naklonjenost temu prekoristnemu in za naše obrtnike prepotrebemu društvu in prešel nato k slavnostnemu govoru, iz katerega

posnemamo sledeče: Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani se je ustanovila na občnem zboru obrtnega društva dne 20. septembra l. 1888. Predsednik društva je bil takrat g. Klein, poročevalec pa g. M. Kunc. Predlagana in sprejeta pravila novoustanovljenega društva je potrdila deželna vlada z odlokom z dne 2. decembra 1888. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 9. decembra. Priglasilo se je lepo število članov in volil se je odbor. Za načelnika je bil izvoljen M. Kunc, za namestnika Adolf Tönnies, za zapisnikarja Fr. Sturm in za blagajnika Leopold Trtnik. Društvo je napredovalo in ugodno uspevalo. Posebne zasluge za ureditev in poslovanje si je pridobil odbornik in blagajnik Engelbert Franchetti, načelnik deželne zveze obrtnih zadrug v Ljubljani. Dne 8. decembra 1898 je slavilo društvo svojo desetletnico in je ustanovilo pri ti priliki štiri jubilejna darila po 20 K, ki se razdele vsako leto na dan 2. decembra štirim onemoglim članom odnosno vdovam članov. Obnemem je bil imenovan takrat M. Kunc za častnega člana društva. Bolniška blagajna ima sedaj 156 rednih članov in čez 13.000 K premoženja. Povodom petindvajsetletnice so bili imenovani za častne člane Leop. Boegl st., Carli, Ziernstein in Martiničič. Svoj govor je končal predsednik z resnim pozivom za nadaljno in vstrajno delo v prid temu za obrtnike prekoristnemu društvu. — Zvečer se je vršila povodom petindvajsetletnice veselica v dvorani »Mestnega doma«. Pri veselici, ki je povoljno uspela so sodelovali: Ljubljanski društveni orkester, dalje član slov. gledališča Jos. Povhe, znani kvartet Lumbard, Pip, Vovko, Rus, priznani komik pl. Sladovič in drugi. Veliko veselja in smeha sta vzbudila Povhetova kupleta: Izlet s kolesom in Doživljaji Franca Kostruna. Izboren je bil tudi pl. Sladovič, ki je nastopil v več vlogah in v različnih instrumentih, kakor s tubafonom, z zvončki, s steklenicami, s škatljo od cigaret, z mandolino, kitaro, pistonom, koncertino itd. Posebno sta ugajala njegovo Margareta iz Ljubljane in pa Moritz Kohn. G. Sladovič je imel pripravljen tudi cviček v posebni stekleničici, da bi švilal kot vodička Johanca, kri, toda do tega ni prišlo iz ozira na goste, ki so pozabili odložiti pred vratmi politiko. V splošnem pa je večer izborni uspel. Po oficijelnih točkah se je otvorila prosta zabava in vesel ples, ki je trajal pozno v noč. Vesela godba, zabavna družba, dobra postrežba, katero je preskrbel g. Štepic, in požrtvovalnost članov so pripomogle, da je dosegla veselica, ki je bila prirejena ob tako slavnostni priliki tudi slavnostno in častno za društvo »Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani«.

Prosveta.

Gledišče. V soboto večer so gostovali zagrebški igralci s predobro znano Puccinijevno opero »Madame Butterfly«. Imeli smo jo priliko videti na prav razne načine: namreč prav dobro vprizorjeno in tudi slabše vprizorjeno. Sobotna vprizoritev ne spada med najboljše. Od strani dirigenta gospoda Milana Sachsa je šla vsa stvar prvič preveč na široko in zato je bilo v celoti premalo temperamenta. Drugič je gospa Polakova prav gotovo izborna subreta in zadene morda tudi najboljše strune v marsikateri večji operni vlogi, česar mi še nismo videli in ne moremo konstatirati, vendar v naslovni junakinji te nad vse mere čuvstvene opere ni bila v celem dovolj čuvstvena. Gospod tenorist, gospod baritonist, gospodična Valenti in drugi so ugajali. Mnoge scene so uspelo prav dobro in imele lep efekt. — V nedeljo večer smo gledali opero Delibesa, znanega komponista baletov. Pravi se ji »Lakmé« in se godi daleč v Indiji - Koromandiji, tam nekje sredi palm in ogromnostih muz, sredi divje zaraščene pragozda in v bližini brahmanom svetega studenca. Tja zajde radovedni Anglež Gerald, tam ostane slučajno sama lepa »Lakmé«, hči strašnega svečenika Nilakanthe. Zaljubita se na vrat na nos, a konča se ta ljubezen nesrečno. Nevesta zgrize list strupene dature in umrje, ko odpoje še nekaj predpisanih arij. Godba sama je lahka in za uho prijetna. Polna je melodioznosti, ki pa

nima v sebi take dramske sile, kakor pri nekaterih drugih melodioznih komponistih prejšnje in sedanje dobe (Verdi, Puccini, Leoncavallo). V drugem dejanju je žela poseben aplavz arija z zvonci, kjer se je posebno izkazala gospa Strozijeva (pela je naslovno vlogo) kot izvrstna koloraturka. Da se ga omenja na prvem mestu, zasluži gospod Križaj, ki je hvalevredno igral in pel svečenika Nilakantho. Vloga se mu je zelo prilegala in na mnogih mestih je s svojim bogatim in prostranim glasom krepko imponiral. Vso hvalo zasluži tudi gospod tenorist; posebej treba še omenjati gospoda Kondrackega in gospodično Valenti, ki je bila zlasti po svoji zunanosti kaj prikupna. Orkester je bil pod dobrim vodstvom gospoda Sachsa primeren, cela predstava enotna in zaokrožena. V nedeljo popoldne je navduševal tudi »Zrinski«. Vse tri predstave je posetilo občinstvo polnoštevilno. — Včeraj večer je prišla na dan naša dremajoča drama. Videli smo burko »Ugrabljene Sabinke«, ob kateri so se že smejali in krohotali naši dedje. Vprizoritev je bila dobra. Omeniti bo zlasti gospoda Povheta in cenjeno damsko osebje. Obisk je bil slabše sorte.

Razne stvari.

* **Stavka pristaniških delavcev v Benetkah**. V nedeljo popoldne so zapustili vsi pristaniški delavci v Benetkah delo v znak simpatije s stavkajočimi delavci na ladjah. Stavki se je pridružilo tudi še več drugih delavcev.

* **Sneg v severni Ameriki**. Iz New Yorka poročajo, da imajo v državi Colorado hude snežne zemet. Ponekod leži sneg nad deset čevljev visoko. Mesto Denver je popolnoma odrezano od sveta in celo med seboj prebivalci ne morejo občevati. Hoteli so prenapolnjeni. Mnogo ljudi ne more iz uradov. V mestu je začelo primanjkovati živil. Do zasneženih vasi ni mogoče priti. Več vlakov stoji na odprtem polju popolnoma pod snegom. Boje se, da je več potnikov vsled lakote in mraza že umrlo.

* **Strašni ljudje** Châtelets se imenuje mesto v okraju Dreux na Francoskem, kjer je občina priredila sijajen banket na čast ženski, ki je praznovala svojo stoletnico. Na banket je bil tudi povabljen državni poslanec tega mesta, Violette, in je tudi točno prišel. Vstopivši v slavnostno dvorano, je zagledal, da je navzočen tudi mestni župnik. Poslanec je izjavil, da s katoliškim duhovnikom sploh ne sedi pri eni mizi in je hotel oditi. Povabljeni pa poslanca niso pustili iti nego so župnika »povabili«, naj odide. Navajamo to kot izgled, kako sovraštvo so si nakopali duhovniki na Francoskem s svojimi političnimi rogoviljenji.

Gospodarstvo.

— **Kmetijska šola na Grmu** priredi za mladeniče iz vinorodnih krajev, ki se hočejo praktično izvežbati v vseh potrebnih vinogradniških in trtničnih delih, praktični viničarski tečaj, ki bo trajal od 16. februarja do 31. oktobra 1914. V ta tečaj se sprejme 8 učencev v starosti od 16 let naprej. Viničarski učenci dobe brezplačno hrano in stanovanje in v denarju nagrade skupaj 85 K. Prošnje, katerim je priložiti izpustnico ljudske šole in krstni list (namesto krstnega lista se priloži tudi lahko domovnico) je vložiti pri ravnateljstvu kmetijske šole na Grmu, pošta Kandija pri Novem mestu do 5. januarja l. 1914.

III. družinski večer „Narodne čitalnice“

v soboto dne 13. decembra 1913. v „Narodnem domu“.

Začetek ob pol 9. uri zvečer.

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: dr. Vladimir Ravnihar, drž. poslanec. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Po bolezni

ponavadi nastopi čas, ko se okrevajoče čuti onemoglega in se ob najmanjšem naporu utruja. To stanje zahteva pri otrokih kakor pri odraslih posebne pozornosti. Poleg primerne prehranitve prav dobro služi vedno okrevajočemu lahko prebavna

Scottova emulzija iz ribjega olja

in mu prav posebno pomaga do dobre slasti. V Scottovi emulziji obseženo najfinjšje ribje olje je kakor noben drugi pomoček pripravno, odstrani občutek onemoglosti, telo okrepi in zbuditi veselo samozavest

Scottova emulzija iz ribjega olja je poleti ravno tako učinkovita kakor v hladnejšem letnem času.

Cena originalni steklenici 9 K 60 v. Dobiva se po vseh lekarnah. Proti vpošiljavi 50 v v pismenih znakah dobiti od tvrdke SCOTT & BOWNE, d. s. o. s. na Dunaju VII. *šilicevaje se na naš list enkratno vpošiljatev potkujuje od kake lekarnar.

Brezplačen svet bolnim na želodcu.

Mnogo bolezni prebave se še poslabša z nevarno navado, jemati močna odvajala, ki morejo dati olajšila samo za kratek čas. Vsem takim trpečim podajamo svet slovitega specialnega zdravilnika za želodčne bolezni: »Tako pojenjate z navado, jemati močna odvajalna sredstva, ki vselej, ko ga vzamete, še zmanjšajo upanje na ozdravljenje. Zdraviti si naravo naravno, naj že stori karkoli, z zadostno množico ozona v prizadetih organih, da obolele dele očisti in razkuži. Ni je večje zdravilne moči kakor ozon. Motenja prebave kakor kislina v želodcu, napenjanje in zaprtje ter njih prostranske okolnosti n. pr. glavobol, utripanje srca, bolečine v obistih itd. se brez slabih posledic hitro in trajno ozdravijo.«

Najuspešnejše tako sredstvo je Stomoxigen in sicer v tabletah v lekarnah. Zraven brošura z navodilom in druge koristne razjasnitve, ki naj bi jih čital vsak na želodcu bolni.

Forman

proti nahodu

Učinek presenetljiv! Pušica 40vin.

Serravallo

železnato kina-vino

Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepeča živce, poboljša kri in je

rekonvalescentom

in melokrvnim

zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.

„Izborni okus.“

Večkrat odlikovano.

„Nad 8000 zdravniških spriceval.“

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj

TRST-Barkovlje. 87

Podpirajte dijaško podporno društvo „Radogoj“ v Ljubljani.

Ali veliko sedite? Sedežne položke iz nalašč v ta namen pripravljene klobučevine popolnoma zabranijo odrgnenje in ono nevsčeno svetlikanje hlač in kril. Prijetno, udobno in zdravo sedenje! Prospekt pošlje na zahtevo: Anton Obreza, tapetnik v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 1. (3578)

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 9. decembra 1913.

Termin.

Pšenica za apr 1914. . . . za 50 kg 11.45
Rž za apr. 1914. . . . za 50 kg 8.74
Oves za apr. 1914. . . . za 50 kg 7.55
Koruzna za maj 1914. . . . za 50 kg 6.56

Effektiv

Trdno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 300 m. Srednji zračni tlak 738 mm.

dec	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
8.	2. pop.	740.8	-4.6	sl. jvzh.	megleno
..	9. zv.	744.2	-6.9	sl. szah.	..
9.	7. zj.	745.3	-9.8	sl. jzah.	..

Srednja včerašnja temperatura 5.7°, norm. -0.7° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Dor. Foedransperg

Stari trg št. 30 4340

ordinira zopet do preklica samo na domu.

Ženitna ponudba.

Mlad, simpatičen in premožen posestnik in tovarnar želi resnega znanja z izobrazeno in simpatično gospico s primernim premoženjem. 4344

Ponudbe na naslov: „Pianinec“, Ljubljana, poste restante.

Kavarna „Central“.

KONCERT.

Vsak večer 3077

nastop priljubljenega

„Original The Weining's Ensemble“.

Lastni orkester.

Vso noč odprto! Vstop prost!

Večeri smeha.

Zahvala.

Za mnoge dokaze dobrejega in presrečnega sočutja ob smrti naše iskrenoljubljene matere, oz. stare matere in tašče, gospe

Karoline Pauschin

trgovčeve vdove in hiš. posestnice

za mogoče krasne poklonjene vence ter za izredno časteče spremstvo nepozabne pokojnice na poslednje počivališče, izrekamo najodkritosrčnejšo, najtoplejšo zahvalo.

Žalujoče rodbine.

S tihim korakom

da komaj zapazimo, se pogosto prilazi nesreča. Zaupajoč svoji zdravi življenski moči, tega izpočetka niti ne smatramo za tako resno. Mislimo, da izgine samo od sebe. Medtem pa narašča boli in boli, in ko se domisli-

mo, da bi kaj ukrenili proti temu, je že silno naraslo in primanjkuje nam moči za branitev svojega zdravja. Prav posebno velja to za prehlajenje, ki se tako rado prenese na prsi in se javlja s tesnobo v prsah, zbadanje v plečah, hropečje sapo in draženje h kašlju in bog ve s čim vse še. Ako pravočasno rabimo Fellerjev boleči-

ne tolažeči rastlinski esenčni fluid z zn. »Elsafluid« se te nadloge kmalu rešimo.

O tem smo se sami pogosto pričrili in tudi mnogi zdravniki potrjujejo dobre uspehe Fellerjevega fluida z zn. »Elsafluid«. Gospod dr. Josip Estmeister, Wildenau, p. Aspach, piše, da Fellerjev fluid pri vsak dan

nastopajočih motivah zdravja služi izbornu. Gosp. dr. Kittel, Kralj, Vinograd, piše, da je v svoji praksi porabljal Fellerjev fluid že več let z izbornim uspehom in prav tako sedijo mnogi drugi zdravniki.

Pri trpljenju vsled prehlajenja, pri vseh vrst bolečinah se izkazuje za izbornega pomočnika in bi ga naši

bralci morali vedno imeti pri hiši, ker 12 steklenic stane samo 5 K franko.

Tudi Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z zn. »Elsa kroglice«, 6 škatljic za 4 krone, naj bi si naši bralci za varstvo proti želodčnim težavam, zagatjenju itd. naročili pri lekarnarju E. V. Feller, Stabica, Elzjin trg št. 238 (Hrvaško). — — ci.

Gospodična

z dobrimi izpričevali, išče mesta gospodinjice ali kuharice pri kakem gošpodu v mestu ali na deželi.

Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Starejši

asistent farmacije

Hrvat, išče stalnega mesta v lekarni na Kranjskem. Reflektira samo na stalna mesta. Nastop 2. ali 15. februarja.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Prodaja se

hiša v Postojni

potom javne dražbe dne 12. t. m. Hiša je dvonadstropna, moderna, še 2 let davka prosta, ob glavni cesti Ljubljana-Trst, v kateri se je do sedaj izvrševala specerijska obrt v zvezi s pekarijo, zganjetočom in gostilniško obrtjo. Pripravna je tudi za hotel (radi velikega tujkega prometa). Natančnejše informacije pri c. kr. okr. sodnji v Postojni. Kupci se vljudno vabijo.

Št. 25770.

Uabilo.

Že mnogo let se oproščajo blagotvorniki čestitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu.

Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da so razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzeli gospodje trgovci C. J. Hamann, Mestni trg št. 8, J. Samec, Mestni trg št. 21 in L. Schwentner, Prešernova ulica št. 3.

Vrhutega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.

Za vsak oprostni listek bodisi za novo leto ali za god, je kakor dostojno položiti jedno krono in na vpisatni poli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.

Velikodušnosti niso stavljene meje.

Pisemnim pošiljateljcem bodi pridejan tudi razločen naslov pošiljatelja.

Imena blagotvornikov se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat dež. stol. mesta v Ljubljani,

dne 6. decembra 1913.

!! Kdo si hoče !! za božični nakup

dobro in ceno nabaviti, prepriča naj se ob znatno znižanih cenah od 7.—24. decembra

v trgovini perila in nevestinih eprem

Antona Šarca,

Ljubljana, Šelenburgeva ulica št. 5.

Ugodni nakup: 1 kos šifona à 15 metrov K 8-20.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

„SLAVIJA“

„ . . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .“

Rezervni fond K 58,461.432-56 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 123,257.695-77

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani Cigar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja proti vlomski tatvini pod zelo ugodnimi pogoji. — Zahtevajte prospektel

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam **Ria** Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z garancijskim pismom 1 K **Kemény, Kaschau (Kassa) I., Posti. 12/04 Ogrsko.**

Več prodajalcev

ne čez 24 let starih, zmognih slovensčine in nemščine, se tako sprejme pri tvrdki

Julius Meinl, uvoz kave, Ljubljana, Šelenburgeva ul. 7.

Mlad 4346

trgovski pomočnik

se sprejme s 1. januarjem 1914

v trgovino z mešanim blagom **Josip Osolin, Laški trg.**

V središču Ljubljane se odda

velik lokal

odnosno je naprodaj tudi 4298

posestvo.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Slednjič boljši časi!

Pomembni profesorji in zdravniki priporočajo in rabijo tudi zase našo patentirano higienično iznajdbo, ki glede na preprostost vse postavi v senco.

Zakonski dobe natančno brošuro 20 od Verlag für hygienische Literatur, Dunaj I., Wollzeile 12.

Najsolidnejši vir

40 m dobrih ostankov za obleke	K 18.—
40 m izvrstnih ostankov zim. blaga	20.—
30 m ostankov mod. blaga za obleke	18.—
6 parov velikih rjuh	10.—
100 kom. prima žepnih robcev	13.—
tucat dobrih brisač	2-90
tucat prav težkih brisač	4-80
10 toplih zimskih rut	5.—

Adolf Zucker, Pizenj št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjarje in sejmarje.

!! Umetniške razglednice !!

Priznana vedno novosti. **Pisemski papir** v največji izbiri priporočam **Marija Tičar, trgovina papirja itd. Ljubljana, sv. Petra cesta 26.** Na deželo se pošilja na izbiro. 4063

Spretni agenti

ki obiskujejo privatne odjemalce, se sprejmo ob visoki proviziji. Ob spretnosti tudi stalna plača. Ponudbe pod „**Truchfabrik 3757**“ na **Hassenstein u. Vogler, A. G. Praga, Ferdinandová tř.**

Hiša

s 4 stanovanji in lepim vrtom in vodnjakom v Zeleni jami št. 105 v Vedmatu se tako prodaja.

Več pove lastnik tam. 4339

Št. 25572.

5000 kg črnega brinja se ceno prodaja.

Več pove **Vinko Sandalj, Lupo-glava — Istra.** 4284

Krasni preostanki blaga

polvolneni, zajamčeno dobre kakovosti lepih vzorcev, zavoj 5 kg za K 11.— boljše vrste za K 12-60 po poštenu povzetju pošilja **A. Jelinek, tkalnica, Jimramov Morava.** Jako priporočljivo!

Št. 4347

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski oddaja

pnevmatično izpraznjevanje straniščnih jam

v mestni topničarski vojašnici za dobo treh let, to je od 1. januarja 1914 do 31. decembra 1916 potom očitne obravnave.

Za izpraznjevanje jam preskrbi magistrat ob času praznenja brezplačno potrebni voz in stroj.

Interesenti naj vložijo svoje kolkovane ponudbe do 22. decembra t. l. pri podpisnem mestnem magistratu, kjer se poizvedo tudi natančni pogoji te oddaje.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dne 3. decembra 1913.

Št. 16828.

Avisa!

Vojna uprava kupi po trgovskih običajih za **Maribor** 9600 q rži avstrijskega izvora.

Zadevna zagotovitvena razprava bo 16. decembra 1913 pri **c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu.**

Kolkovane prodajne ponudbe morajo do najkasneje ob 8. uri dopoldne dospeti pri **c. in kr. intendanci 3. voja**, kjer se tudi lahko pogledajo tamkaj na vpogled razgrnjene popolne nakupne avize in uzančni zvezki. Nakupne avize in uzančni zvezki se dobivajo brezplačno tudi pri vojaških oskrbovalnih skladiščih v Gradcu, Mariboru, Celovcu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Pulju.

V GRADCU, decembra 1913.

Od **c. in kr. intendance 3. voja.**

Št. 776.

Razpis.

Občina Kožbana, političen okraj Gradišče, razpiše na podlagi projekta izdelanega po c. kr. melioracijskem uradu v Trstu

gradnjo vodovoda v Kožbani

proračunjenega na 11.318 K 51 vin. Gradnja se bo oddala na podlagi enotnih cen, katere imajo ponudniki vstaviti v svoje ponudbene stroškovnike.

Načrti, proračun, kakor tudi splošni in posebni gradbeni pogoji so na vpogled v občinski pisarni v Skrljevem.

Pismene ponudbe z 5% varščino v denarju ali pupilarno varnih vrednostnih listinah so doposlati podpisnemu občinskemu uradu najkasneje

do 15. decembra 1913.

Občina si pridržuje pravico popolnoma proste izbire med vposlanimi ponudbami.

Zupanstvo Kožbana,

dne 6. decembra 1913.

Največja božična occasion prodaja v angleškem skladišču oblek.

Cez 20.000 kosov konfekcije za dame, gospode, deklice in dečke in sicer za dame raglane in vrhne jopice iz angleškega modnega blaga, Sill-pliša in krzna, nadalje kostume v najelegantnejših fasonah, gledališčne in spalne plašče, rolliers in mufe. Za gospode zimske navadne in športne obleke, raglane, suknene hlače, modne žileje. Ker se mora večji del tega blaga razprodati, dobijo cenj. odjemalci blago po vsaki ceni in vsak naj porabi to redko priliko, katera traja le do novega leta.

Angleško skladišče oblek, **O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.**

Zahtevajte prvi izpopolnjeni cenik brezplačno.

Pod nadzorstvom staršev se sprejme takoj krepak dečko kot

vajenec

v manufakturno trgovino Janko Češnik v Ljubljani.

Štajerske purane

pošilja po K 1-80 kg po poštne povzetju
Josip Cernelč,
Sv. Peter pod Sv. gorami, Štajersko.
4201

Zalni klobuki vedno v zalogi. — Popravila se sprejemajo in točno izvršujejo.

Priporoča se solidna trdka **modni salon**

damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah, vseh vrst in raznih športnih čepic.

Marija Götzl Ljubljana,
Zidovska ulica številka 8.

Zunanja naročila se razpošiljajo z obratno pošto.

Nič več draginje!

Čemu bi drago kupovali, ko se pa vsako sredo in soboto kupijo ostanki vsakovrstnega blaga

za obleke in perilo kakor sukno, kontenina, šifoni, platno, barhent, volneno modno blago in drugo za skoro polovično ceno pri trdki „HERMES“, brata Wokač v Ljubljani, Selenburgeva ulica številka 5 v prvem nadstropju nasproti glavne pošte. Pravkar došlo čez 10.000 novih ostankov.

Kolesarji, zahtevajte

v lastnem interesu nemudoma brezplačno in poštne prosto prvi slovenski pravkar izišli

bogato ilustrovani cenik 1913 za kolesa in posamezne dele.

Poglejte ga pazljivo ali pa se osebno prepričajte v naših trgovinah in uvideli boste, da vodimo prvovrstno blago po najnižjih, brezkonkurenčnih cenah.

Karel Camernik & Ko., Ljubljana, Dunajska cesta 9-12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli, mehanična delavnica in garaža.

1889.

25

1914.

letni obstoj domače trdke.

Lud. Černe

juvelir in trgovec z urami

Ljubljana, Wolfova ulica številka 3.

Velika izbira juvelov, zlatnine, srebrnine in vsakovrstnih ur. Prvovrstno blago svet. tovarn. V jubil. letu izredno nizke cene.

Krasni predmeti za

Božič in Novo leto.

Lastna delavnica z električnim obratom.

Pri nakupu blaga zahtevajte potrdilo o vplačanem znesku. Za one, ki zbero do 15. junija 1914 najviše število plačilnih listov, oziroma ki dosežejo najviše svoto vplačanih zneskov, so določeni brezplačni številni krasni predmeti v zlatu in srebru.

Zavod za pohištvo

1533
Fran Doberlet v Ljubljani,
Franciščanska ulica 8

priporoča pohištvo vsake vrste solidne izvršitve in po nizki ceni.

Pozor trgovci! Samo nekaj časa!

Božične in noveletne **RAZGLEDNICE**

kakor tudi 4102

reklamne koledarje

ceneje kot povsod drugod pri **L. Pevaleku**

v Ljubljani, Zidovska ulica 4.

Boljšim trdkam pri odjemu najmanj 300 razglednic pošiljam tudi na izbiro.

Ivan Magdič

krojač prve vrste
Ljubljana, 2092

Dunajska cesta št. 20

(nasproti kavarni „Europa“)

se priporoča.

Zaloga angleškega blaga.

Obče priljubljeni

koledar za kmetovalca

za leto 1914 4313

IX. letnik

sestavljen po L. Legvartu, z bogato in podučljivo vsebino, vez. v usnj. platno se je začel ravnokar razpošiljati.

Zrno do zrna pogača
Kamen do kamena
palača!

Cena koledarju je K 1-60, s pošto K 1-80 in se naj blagovoli denar naprej poslati.

Pri desetih iztiskih en koledar za nameček.

Naroča se kot navadno pri **Ivanu Bonaču** v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

Valjčni mlin v Radečah

pri Zidanem mostu

priporoča priznano dobro pšenično ter ajdovo moko in druge krmne izdelke, najboljše kakovosti izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi se navzamejo jako veliko vode in dajo nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gg. pekovske mojstre velike vrednosti! 4315

Ceniki na zahtevo se dopošljejo tranko.

št. 25047.

RAZGLAS.

4318

V tekočem letu dognala se je na Kranjskem v večjih slučajih pri konjih kužna bolezen **smrkavost** ne da bi posestniki bili o pravem času bolezen naznanili oblasti. V smislu § 17. o živinskih kužnih boleznih in ukaza c. kr. deželne vlade opominja mestni magistrat vse tukajšnje posestnike konj, da v slučaju, če zapazijo pri konjih količkaj smrkavosti sumljive znake, to nemudoma semkaj sporoče.

Konji, ki imajo suh, otel kašelj ter huišajo ali, da se jim izceja iz nosnic rumenkasta gnojna tekočina, da imajo megovne žleze zatekle ali da se jim izpuščajo na raznih mestih života okroglice, kakor lešnik ali oreh velike bulice (turi), ki kmalo omehčajo, predro kožo ter cede rumenkasto ali rdečkasto gnojno tekočino, so zelo sumljivi smrkavosti, in se mora vsak tak slučaj takoj naznaniti oblasti.

Smrkavi konji pa niso samo nevarni vsem kopitarjem, temveč tudi ljudem, ki pridejo s takimi konji v dotiko, ker lahko nastanejo grozne posledice.

Stranke, ki bi opustile pravočasno naznaniti izbruh smrkavosti, se bodo po kazenskem zakonu strogo kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. novembra 1913.

Vsaki dan

otrdi to prepričanje:

nežno vonjavo, istotako fini okus, — polno zlatorujavo barvo da naši kavi edino le dobroznani, izkušeni zagrebški

„kavin pridelek pravi: Frank:“
s tovarniško znamko „kavin mlinček“.

emp 128/25.644

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in mizarstvo. Ljubljana, Marije Tezarije c. 11 (Kolizej).
tapetniškega blaga.

Zaloga spalnih ter je-

dilnih sob v različnih

: najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-

:: vanov, žimnic ::

in otroških vozičkov.

Spainica v ameriškem orehu

350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedijska, spedijske in zaciniranje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvržena blaga. Najmodernejše opremljeno podjetje za selitve in prevažanje pohištva v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištvenimi vozmi. — Shranjenje pohištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brzovozne proge Trst-B netke in obratno, ter Trst Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co, Trst Avstrijskega Lloydja Cunard-Line za I in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranske banke.

Zmerne cene.

3237

Točna postrežba.